

UNA MARCA MOLT POPULAR

Mercadona canviarà la Seu

El nou supermercat obliga a modificar el Pla Urbanístic que farà reordenar l'entrada nord

La implantació de la nova superfície l'any 2015 ajudarà a dinamitzar econòmicament el territori

JOSEP ROMERO
LA SEU D'URGELL
@PeriodicAND

L'arribada de Mercadona a la Seu d'Urgell significarà un abans i un després per a la capital de l'Alt Urgell. L'aposta de l'ajuntament no deixa de ser arriscada tot i les veus crítiques que consideren que la seva posada en marxa acabarà ferint de mort a les botigues del centre històric. Però com diu el refrany *qui no arrisca no pispa* i l'arribada de Mercadona hauria de permetre dinamitzar l'activitat econòmica i comercial de la Seu i, per extensió, de la resta del territori.

Més enllà del factor econòmic, amb la creació de llocs de treball inclosos, la implantació de la nova superfície –que podria veure la llum durant el primer semestre de l'any que ve– comportarà canvis que afectaran directament a la imatge que ofereix ara la ciutat. Així, la construcció de Mercadona aporta un afegit important, la transformació prèvia del seu paisatge urbanístic que a grans trets suposarà la reordenació de l'entrada nord del municipi, la creació d'un nou aparcament municipal i l'obertura d'un punt d'informació turística de tota la zona.

► Els terrenys a la Seu d'Urgell on Mercadona projecta construir el seu nou supermercat, ahir.

PRINCIPALS CANVIS URBANÍSTICS // El plenari del consistori urgellenc del mes de maig va aprovar provisionalment la modificació del PGOU (Pla General d'Ordenació Urbanística), que obre la porta a que Mercadona s'ubiqui en un terreny situat entre les avingudes Valira i de les Valls d'Andorra, al nord de la localitat i que, al mateix temps, solucionarà l'accés al barri local del Serat de la Capella.

Durant el termini d'al·legacions a la reconversió urbanística, que ja ha finalitzat, l'ajuntament va rebre una única reclamació que porta la signatura d'un altre centre comercial, possiblement de la cadena Lidel que des de fa molt de temps ha mostrat el seu interès per instal·lar-se a la Seu. Una vegada resolta serà la Comissió d'Urbanisme de la Generalitat l'organisme encarregat d'aprovar el pla parcial i posar en marxa tota la documentació per començar les obres d'urbanització que, si no hi ha cap contratemps, s'iniciaran aquest mateix any.

La nova imatge que oferirà la part nord de la ciutat es concretarà en l'allargament de l'avinguda de Salòria construint un revolt que connectarà amb l'avinguda de Valls d'Andorra i, alhora, dues noves petites rotondes que permetran donar fluidesa al trànsit rodant.

La modificació del Pla Urbanístic permetrà a més que l'Ajuntament pugui rebre dos terrenys, un de 3.000 metres quadrats que es dedicarà inicialment a construir un nou aparcament i, un altre, l'antiga oficina de turisme propietat fins ara de l'Agència Tributària, que passarà a ser municipal. En aquest edifici es planteja crear, conjuntament amb el departament d'Agricultura de la Generalitat, un punt d'informació territorial de parcs naturals.

NOU MODEL COMERCIAL // L'aposta per un nou motor econòmic per a la

EN PLENA CRISI

La cadena va guanyar 515 milions durant l'any passat

► Mercadona va guanyar 515 milions d'euros el 2013, un nou rècord històric aconseguit en plena crisi, i que per set milions supera als resultats de l'any anterior. Fins quan s'equivoca, el propietari de Mercadona sembla encertar, ja que el 2012 es va passar de pessimisme i va anunciar uns resultats pitjors que, al final, li van treure la raó. La cadena va facturar 19.812.000 d'euros, fet que suposa un 4% més que l'any anterior. La plantilla de la cadena s'ha mantingut en 74.000 treballadors i la companyia va repartir 257 milions d'euros en primes.

Seu, que ja està contemplat en el Pla Estratègic Comercial de l'any 2012, té com a base el comerç de proximitat, potenciant-lo amb accions comercials i urbanístiques. El consistori considera que una gran superfície pot ser un revulsiu important per evitar que gent de la Seu vagi a comprar a fora i per incitar a la gent de l'entorn, especialment de la Cerdanya i d'Andorra, a que faci compres a la localitat.

I mentre una gran part dels urgellencs mostren el seu recolzament a la instal·lació de Mercadona, no són pocs els petits comerciants del centre històric que mostren obertament el seu malestar davant d'un futur que consideren bastant incert davant les grans superfícies que mostren interès per la Seu.

En tot cas el que hi ha és la pràctica unanimitat en la diagnosi: l'urgent necessitat de moure fitxa davant un comerç local molt poc competitiu. ■

Postures polítiques confrontades dins del consistori

► Mentre l'equip de govern reitera que el Pla Estratègic Comercial apunta al fet que aquesta gran superfície pot ajudar a dinamitzar econòmicament el municipi potenciant el comerç tradicional i el mercat setmanal, l'oposició té seriosos dubtes sobre si el nou model comercial de la ciutat pot arribar a obrir portes a altres grans superfícies, en concret a la zona del parc de bombers.

► Però especialment mostren les seves inquietuds respecte a l'elevat preu que l'arribada del nou centre comercial pot significar per a les botigues de proximitat. Temps al temps.

CONFIANÇA
EXPERIÈNCIA
PROXIMITAT
SOLVÈNCIA

Més de 60 anys 1951-2014
COMPÀNIA ANDORRANA
D'ASSEGURANCES SA

Av. Meritxell, 88, Andorra la Vella. Tel.: 806 806

SANTAMARIA **COSAN**
ASSEGURANCES

1968 2014

45 anys al vostre costat amb la nostra confiança
Av. Meritxell, 88, 1r esquerra, Andorra la Vella. Tel.: 804 490 s&c@andorra.ad

12 joves de la Seu finalitzen el curs de PQPI PTT

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

Dotze alumnes de la Seu d'Urgell dels 16 que va iniciar el curs d'auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic han superat aquesta formació, emmarcat dins dels Programes de Qualificació Professional Inicial-Pla de Transició al Treball (PQPI-PTT) que organitzen el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament urgellenc.

D'aquests 12 joves que han passat de manera satisfactòria el curs, una part seguiran els seus estudis cap a cicles formatius de grau mitjà, ja que han aprovat la prova d'accés, mentre que una altra part de l'alumnat podrà cursar els mòduls C que serveixen per acreditar l'ESO. En un acte celebrat ahir a la sala d'actes de l'Ajuntament de la Seu d'Urgell, aquests 12 joves alumnes van rebre una orla que els acredita haver superat aquest curs dels PQPI-PTT. Les orles van ser lliurades per l'alcalde de la ciutat, Albert Batalla, el coordinador general del PA-QPI PTT a Catalunya, Jaume Hill, el regidor d'Ensenyament, Jordi Martín, i la responsable territorial del PQPI PTT, Eva Ribera. ≡

07/06/2014 el periòdic d'ANDORRA

7/06/2014

La Seu millora el carrer principal del barri del Serrat de la Capella

REDACCIÓ | LA SEU D'URGELL

■ L'Ajuntament de la Seu ha finalitzat les obres de millora del barri del Serrat de la Capella. Les obres han inclòs la pavimentació de la vorera i la calçada així com l'ordenació de la circulació de vehicles i el condicionament de les zones d'aparcament. L'actuació també ha permès reordenar una zona verda que actua com a barrera acústica respecte de la carretera N-145. El consistori ha informat que el projecte també preveu habilitar una petita plaça on s'hi instal·larà mobiliari urbà.

En aquest tram, un nou pas de vianants ha de fer que els vehicles circulin a menor velocitat. El carrer on s'ha fet l'actuació és la principal via d'accés als habitatges del veïnat, al qual es pot entrar amb vehicle per la carretera entre la Seu i Andorra a través d'un pas que habitualment està tallat per una barrera. L'accés principal és un pont construït recentment que supera la carretera N-260

Firmes a la Seu per les obres del carrer Major

| LA SEU D'URGELL | L'Associació de Veïns Carrer Major de la Seu va presentar ahir a l'ajuntament de la ciutat prop de 50 firmes en contra del tall de trànsit de la via que es porta a terme aquesta setmana per realitzar obres de manteniment del paviment. L'ajuntament, per la seua part, ha fet arribar una carta a tots els establiments del carrer Major per demanar disculpes per no haver avisat amb anticipació de les obres, que consideren necessàries.

07/06/2014 segue

Recullen firmes perquè no es tanqui el carrer Major

■ LA SEU. L'Associació de Veïns del carrer Major de la Seu va presentar ahir a l'ajuntament de la ciutat prop de 50 signatures en contra dels tancaments al trànsit de la via, en la qual s'han estat realitzant aquesta setmana obres de manteniment del paviment. L'ajuntament ja ha fet arribar una carta als establiments del carrer Major per demanar disculpes per no haver avisat amb anticipació.

Un veí signant el document.

07/06/2014 diari d'ANDORRA

EN DOS ANYS

Progrés denuncia augments del 129% a l'Escola de Música

Lamenta que s'hagi utilitzat el canvi en el sistema de quotes per incrementar els preus

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL
@PeriodicAND

El grup municipal de Progrés a l'Ajuntament de La Seu d'Urgell va votar en contra de l'aprovació dels nous preus públics per a les escoles municipals, de cara al curs vinent, ja que opina que recullen augments desproporcionats que dificulten, l'accés dels ciutadans a l'educació i la cultura.

Aquesta aprovació de plenari, de les ordenances fiscals de cara al curs 2014/2015, arriba, segons el grup d'Òscar Ordeig, «després que l'equip de govern hagi hagut de rectificar i suspendre el sistema de quotes vigent durant els dos últims cursos. D'aquesta manera, si es comparen els preus públics entre els cursos 2011/2012 i 2014/2015 (sistema de quota única) els augments són abusius, arribant al 129% en alguns casos de l'escola de música».

En cas de l'escola municipal de música els augments són generalitzats, segons Progrés, «amb una mitjana del 51% respecte dos cursos enrere. Arribant al 129% d'aug-

ment en el cas de la quota de Sensibilització de la mateixa escola».

També en el cas de la Llar Municipal d'Infants Els Minairons, ja que la La Grandalla està tancada, la quota passa de 103€ a 123€, gairebé un 20% d'augment, indica l'oposició. Progrés ja va anunciar la seva intenció de replantejar quotes i horaris per millorar-ne l'accés de les famílies.

GREU PERJUDICI // Progrés afirma que aquests augments continuats de les quotes és «totalment excessiu i pot representar un greu perjudici per les economies familiars que tant estan patint els efectes de la crisi». Tanmateix, el grup de Progrés sempre ha defensat una quota fixa, «amb ajudes per a les famílies amb dificultats, la qual cosa pot facilitar conèixer fàcilment quin serà el cost i l'accés a aquests serveis educatius».

El portaveu del grup municipal, Òscar Ordeig, considera que «la Generalitat ha abandonat les escoles de música retirant les subvencions i l'equip de govern de l'Ajuntament fa el mateix amb els augments dels preus de les escoles municipals». ■

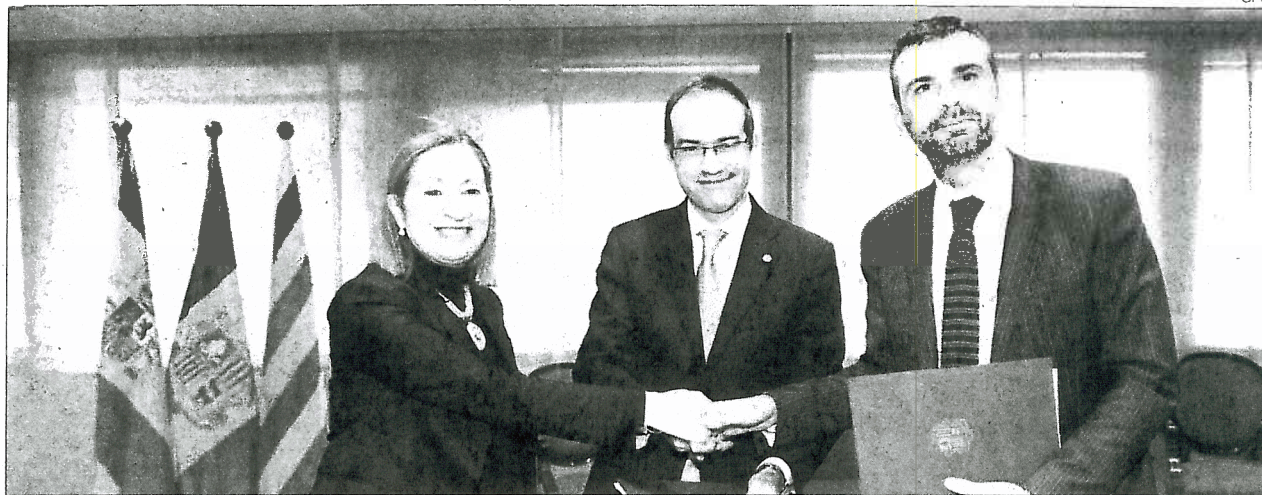
AJ. DE LA SEU

► Concert de cant coral alumnes de l'Escola Municipal de Música.

27/06/2014 El Periòdic d'ANDORRA

JA COMPTA AMB 550 INSCRITS

►► Pastor, amb el ministre d'Economia i Territori, Jordi Alcobé, i el conseller de Política Territorial de la Generalitat.

La ministra Pastor a la Trobada Empresarial

També s'incorporarà al programa el conseller delegat de CaixaBanc

EL PERIÒDIC
ANDORRA LA VELLA
@PeriodicAND

La ministra de Foment del Govern espanyol, Ana Pastor, participarà en la 25a Trobada Empresarial al Pirineu que se celebrarà els pròxims 12 i 13 de juny i que ja compta amb 550 inscrits. Pastor formarà part del programa del dijous a la tarda. També s'incorporarà al programa de dijous Joan Maria Nin, vicepresident i conseller delegat de CaixaBanc i di-

rector general de la Caixa. Nin serà l'encarregat de fer la conferència durant el sopar.

Per altra banda, divendres s'afegeixen al programa de la Trobada Joan Antonio Alcaraz, director general de CaixaBanc i Rafael Domènech, economista en cap d'economies desenvolupades del BBVA. Mentre que Alcaraz serà l'encarregat de la conferència del panel Econòmic-Financer, Domènech participarà en la taula rodona del mateix panel, juntament amb Alfred Pastor, professor d'IESE i exsecretari d'Estat d'Economia i David Vergada, sotsdirector gerent del Mecanisme Europeu d'Estabilitat.

La 25a edició de la Trobada Empresarial al Pirineu -patrocinada

per Crèdit Andorrà- recull l'esperit inicial de l'esdeveniment i vol «posar en valor els objectius i propòsits que volem que perdurin», segons va explicar el membre de la Junta de l'Associació Trobada al Pirineu, Francesc Xavier Juvillà, durant la presentació a principis de mes. Una d'aquestes fites és «mobilitzar a la societat andorrana» i repetir el nivell de participació d'anteriors edicions, va manifestar el membre de la Comissió executiva de la junta de la Trobada, Vicenç Voltes. Així, la previsió és aconseguir un 15% de l'assistència d'empreses i públic andorrà, amb unes 70 o 75 persones del Principat. La jornada d'aquest any porta per títol 25 anys avançant junts, 25 anys fent empresa. ≡

Ana Pastor sustituye a Rajoy en la Trobada Empresarial al Pirineu

LLEIDA • Finalmente, la ministra de Fomento, Ana Pastor, será la representante del Gobierno de España en la Trobada Empresarial al Pirineu que se celebrará el jueves y viernes que viene en la Seu d'Urgell con la presencia de los hombres de negocios más importantes de Catalunya. Fuentes de la organización confirmaron ayer que tanto el presidente del Gobierno, Mariano Rajoy, como la vicepresidenta, Soraya Sáez de Santamaría, han declinado su invitación para clausurar el evento, que contará con la presencia del Presidente de la Generalitat, Artur Mas, que se encargará de abrir la sesión del viernes, y del expresident Jordi Pujol, entre otras autoridades.

La ministra española de Fomento

Además, se incorpora al programa el vicepresidente de CaixaBank, José María Nin, que se encargará de pronunciar una conferencia durante la cena del jueves. También se suman a los actos previstos para el viernes el director general de esta misma entidad, Joan Antonio Alcaraz, y el jefe de Economías Desarrolladas del BBVA, Rafael Domènech. Alcaraz será el encargado de la conferencia del panel económico-financiero que se celebra a las 10.15 horas y Domènech participará en la mesa redonda del mismo panel junto al profesor del IESE Alfred Pastor y al exsecretario de Estado de Economía David Vergara.

Entre otras personalidades, la Trobada contará este año con la participación del psiquiatra español Luis Rojas Marcos, que hablará de "La fuerza del optimismo" el jueves por la mañana; del economista Xavier Sala i Martín, que explicará el factor de competitividad de la Catalunya del futuro y de su colega José María Gay de Liébana, que dedicará su tiempo a analizar la crisis.

LA MONTANA

7/06/2014

Ana Pastor, a la Trobada Empresarial al Pirineu

■ LA SEU D'URGELL. La ministra de Foment espanyola, Ana Pastor, participarà en la Trobada Empresarial al Pirineu que se celebrarà el 12 i 13 de juny i que ja compta amb 550 inscrits. També s'han incorporat al programa Joan Maria Nin, vicepresident i conseller delegat de CaixaBank i director general de la Caixa i Joan Antonio Alcaraz, director general de CaixaBank.

07/06/2014 diari d'ANDORRA

dijous

12

Pastor i Mas, a la trobada empresarial a la Seu d'Urgell

■ La ministra de Foment, Ana Pastor, protagonitza la jornada de dijous de la Trobada Empresarial al Pirineu que se celebrarà a la Seu d'Urgell i divendres serà el torn del president Artur Mas.

09/06/2014 segue

Trobada esportiva de padrins a la Seu d'Urgell

Un instant de l'edició del 2013.

■ ANDORRA LA VELLA. La tretzena edició de la Trobada esportiva de residències, que tindrà lloc a la Llar de Sant Josep de la Seu d'Urgell el proper 14 de juny, aplegarà 370 persones d'Andorra, l'Alt Urgell, la Cerdanya i el Berguedà entre voluntaris, participants i acompanyants. Del Principat hi acudiran padrins de Clara Rabassa i del centre sociosanitari El Cedre.

07/06/2014 diari d'ANDORRA

ENSENYAMENT MOBILITZACIONS

"Que no ens toquin la música"

Canço simultània en una trentena d'escoles perquè Wert no la relegui a optativa dins de Primària || Rigau reitera que no "la traurem del currículum"

S.E./A.G.

LLEIDA | Paula, Soha, Clàudia, Blai Destiny i Raül estudien cinquè de primària a l'escola Francesco Tonucci de Cappelletti i tenen clara la importància de l'assignatura de música. "Aprèn moltes coses, podem traure-li molt profit al llarg del temps i et motiva i t'alegra si estàs trist", van argumentar, després de cantar, igual que altres milers d'alumnes d'una trentena d'escoles de la província, una mateixa canço, *Mirall de pau*, composta especialment per reclamar que la música no quedi relegada a matèria optativa a Primària, com preveu la llei orgànica de Millora Educativa (Lomce) de José Ignacio Wert. Ara, és obligatòria des de P-3 fins a sisè de Primària i la mestra de música Marta Farreny defensa que "no és una matèria". "No fem exàmens com en matemàtiques ni donem tanta teoria, però la seua importància és capital", va dir. Abans de cantar, els nens van llegir un manifest en el qual van reivindicar que "la música no pot desaparèixer de l'educació".

Aquesta iniciativa, batejada com *Dóna la nota*, va sorgir del Camp d'Aprenentatge Pau Casals del Vendrell i hi van participar uns 150.000 estudiants de 500 centres educatius de tot Catalunya.

La consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, va reiterar que "la música no desapareixerà de les aules catalanes, no la traurem del currículum". "No estem disposats que des de fora vulguin marcar la nostra manera de fer", va afegir.

La notícia, a
Lleida Televisió

SEGRE plus

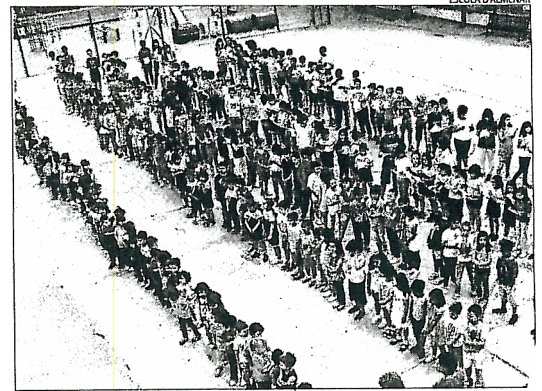
Vegeu el vídeo al
mòbil amb el codi.

Alumnes de l'escola Francesco Tonucci de Cappelletti sostenen cartells a favor de la música.

A la Seu d'Urgell van formar figures de notes musicals al pati.

Els estudiants de l'escola d'Almenar van sortir al pati a cantar.

El síndic alerta de desigualtats d'accés a extraescolars

El síndic de greuges de Catalunya constata desigualtats per qüestió de renda en l'accés a activitats extraescolars. Arran de l'*Informe sobre els drets socials dels nens al lleure educatiu i a les sortides i colònies escolars*, presentat ahir al Parlament, ha detectat diferències de fins a 30 punts segons la classe social. El 83,5% de fills de directius participa en activitats esportives, davant de només el 50% dels fills de treballadors manuals no qualificats. Creu Roja de Lleida ha registrat un augment dels nens que van a les seues activitats al no poder accedir a d'altres. Per exemple, va citar que els dies 20 i 21 han programat colònies a la platja per a 125 nens que de cap altra manera no hi anirien en tot l'estiu. L'edil d'Educació, Jesús Castillo, va dir que si detecten nens amb dificultats per accedir a Estiu de Joc, Estiu de Petits i Esportmaní els deriven a serveis socials, que gestiona ajuts.

ESCOLA D'ALMENAR

La Seu i el Pont de Suert acullen la Transpyr

[BARCELONA] La Seu d'Urgell i el Pont de Suert acolliran etapes de la pròxima edició de la Transpyr, una de les més dures amb bicicleta de BTT, que recorre el Pirineu de Roses a Hondarribia. La carrera, en set etapes, començarà el 29 de juliol.

07/06/2014 segue

PIRAGÜISME COPA DEL MÓN

Nova medalla per a Lleida

Marta Martínez, subcampiona d'Europa fa una setmana, aconseguix el tercer lloc en patrulles a Londres || El C2 de Ponts es va quedar a les portes de la final

REDACCIÓ

LONDRES | La lleidatana Marta Martínez, la basca establerta a la Seu Maialen Chourraut i la també basca Irati Goikoetxea van aconseguir ahir el tercer lloc en la competició de K1 per equips, la mateixa categoria en la qual es van proclamar subcampiones d'Europa la setmana passada a Viena. L'èxit de les caiaquistes s'uneix a l'aconseguit dissabte pels seus companys de K1, entre els quals hi havia l'urgellenc Alberto Díez-Canedo.

Dos anys després, Maialen Chourraut va aconseguir un altre tercer lloc en el Lee Valley White Water Centre de Londres, el canal que la va veure guanyar

DOBLET DEL K1 FEMENÍ

Maialen Chourraut, Marta Martínez i Irati Goikoetxea van sumar la seua segona medalla en una setmana

la primera medalla olímpica de la història de l'eslàlom espanyol. Però aquesta vegada no ho ha fet en solitari, sinó aprofitant l'aposta per l'equip que proposen *Els 16 del Brasil 2016*, al costat de la lleidatana Marta Martínez i la seua companya a l'Atlètic Sant Sebastià, Irati Goikoetxea, que es van proclamar subcampiones d'Europa de K1 per equips la setmana passada

Maialen Chourraut, Marta Martínez i Irati Goikoetxea van tornar a pujar al podi, aquest cop a la Copa.

a Viena. Ahir van confirmar una vegada més la fortalesa de l'equip femení, aconseguint un meritori tercer lloc a la Copa del Món de Londres. Les caiaquistes espanyoles van realitzar una baixada de crono de 144.31, només darrere de les britàniques, que van aconseguir la medalla d'or (134.78), i de França (140.20), que va ocupar la segona plaça.

En la modalitat individual, Chourraut no va aconseguir passar del dissetè lloc i va caure en semifinals. Quatre penalitzacions la van deixar fora de la final, igual que Marta Martínez.

Millor van anar les coses al C2 format pels lleidatans Dani Marzo i Jesús Pérez, que van aconseguir el catorzè lloc. Els palistes de Ponts, ara a les files del Club Capitán Nemo de Ciud

dad Rodrigo, no van poder accedir a la lluita per les medalles, però la posició final suposa el novè lloc per nacions al canal en el qual el 2015 es jugaran les places olímpiques per a Rio de Janeiro 2016. El seu crono de 116.27, més una penalització per a un total de 118.27, els va situar a les portes de la final i davant dels italians, amb qui es jugaran una plaça olímpica.

El triplet de la selecció, durant la prova de patrulles en què es va penjar la medalla.

Bronze de Díez-Canedo a la Copa del Món

El lleidatà el va obtenir en patrulles amb els bascos Crespo i Hernanz

LONDRES | El lleidatà Alberto Díez-Canedo es va penjar ahir la medalla de bronze en la prova de patrulles K1 de la primera prova puntuable per a la Copa del Món d'eslàlom, que avui conclourà al canal olímpic Lee Valley Center de Londres.

El palista del Cadí Canoe Kayac de la Seu va compartir protagonisme amb els bascos Joan Crespo i Samuel Hernanz, plata en el passat Europeu de Viena. Els britànics es

van endur la victòria en una mànega sense errors i amb un crono de 108.71.

El segon lloc va ser per a França amb 110.39, amb un toc, i tercera va acabar Espanya amb 112.45, que sumava també una penalització de 2 segons.

Si fa una setmana eren les noies del K1, entre elles la lleidatana Marta Martínez, les que aconseguien la medalla de plata a l'Europeu de Viena, ahir van ser els nois del cai-

ac masculí els que ho aconseguien a la Copa del Món Londres 2014, un resultat històric i en un escenari que el 2015 acollirà el Mundial i que també serà classificatori per als Jocs Olímpics de Rio 2016.

En la prova individual de K1, cap dels palistes espanyols van aconseguir accedir a la gran final, amb Díez-Canedo trentè a les semifinals. En C1, Ander Elosegi es va plantar a la final, però només va poder ser novè.

08/06/2014 setze

Díez Canedo en K-1 i Pérez i Marzo en C-2, a les semifinals

Marta Martínez no va poder passar el tall

LONDRES | Els piragüistes de la selecció espanyola van tenir ahir una excel·lent actuació en la primera jornada de la Copa del Món d'Esclòm, a Londres, i van classificar embarcacions per a les semifinals de les quatre proves del programa olímpic d'aigües braves. Entre aquests, els lleitadans Alberto Díez-Canedo, en K1, i Jesús Pérez i Dani Marzo, en el C2.

En el K1 masculí hi va haver un ple i, a part de Díez-Canedo, que va acabar la jornada al lloc 30, van passar a les semifinals Samuel Hernanz (11) i Joan Crespo (28). Dani Marzo i Jesús Pérez van acabar la jornada entre els 20 primers, gràcies a una

primera mànega de cronometratge de 11.59, que els va valer acabar al lloc 19. Si mantenen aquesta plaça l'any que ve al mateix escenari aconseguirien la classificació per als Jocs Olímpics de Rio de Janeiro 2016. També van passar a semis Maialen Chourraut en el K1 femení i Ander Elosegui en el C1.

La lleitadana Marta Martínez no va passar el tall en el K1, igual que la seua companya Iraiti Gokoetxea. Tampoc es van classificar al C1 Aitor Garmendia i Jon Erguin. Durant la jornada d'avui es resoldrà la competició masculina. Les semifinals de K1 són al matí i la final, a la tarda.

El sicorista Xavier Miralles, en una competició.

Debut internacional per al sicorista Héctor Cravio

■ El Campionat d'Europa de Pista Júnior, que es disputa del 26 al 29 d'aquest mes a la localitat francesa de Mandes-en-Yvelines, suposarà el debut en una competició internacional per al palista del Sicoris Club Héctor Cravio. El lleitadà competirà en el K2 1.000 metres.

El Sicoris també té un altre piragüista competint a l'elit. Xavier Miralles, un habitual en els tornejos internacionals, competeix en el Campionat del Món d'Aigües Braves, que comença demà a la localitat italiana de Valtena. El torneig s'acaba el dia 15.

07/106/2014 segueix

la tribuna

Francesc Betriu Tàpies, 'in memoriam'

La creació de Taurus, el 1962, va representar per a Oliana un creixement sostingut, tant en població com en benestar social i econòmic, que mai ningú no hauria pogut imaginar

JORDI PASQUES

En la memòria dels pobles, de les comunitats que viuen i treballen en un indret, hi ha noms de persones que ressonen més que altres. Són els d'aquells personatges que passen a la història –si la memòria anomenada històrica no els fa una mala passada– per les accions desenvolupades durant la seva vida. El nom de Francesc Betriu Tàpies és un dels que ressona en la vida social i econòmica d'Oliana dels darrers cinquanta anys, potser el que més. I, diguem-ho ja d'entrada, la memòria fixada en el conscient col·lectiu, ha estat en certa manera injusta amb la seva persona. Francesc Betriu, fill de cal Cases d'Oliana, conegut al poble com *el Cisquet*, ha mort aquest 2 de juny a Barcelona, als 88 anys. El seu nom va lligat i quedarà per sempre unit a Oliana per ser el cap visible i fundador, juntament amb el Jordi Escaler, de la fàbrica d'electrodomèstics Taurus, una empresa creada el 1962, amb base a Oliana, i amb una expansió gradual, primer a Organyà i Solsona i després saltant a Mèxic i Veneçuela. La Taurus, durant trenta anys, fins al 1993, va ser a les mans de Francesc Betriu, enginyer industrial, moment en què ha de ser comprada per la Generalitat de Catalunya, després de llargues negociacions i patiments tant de la família Betriu com de l'alcalde Ventura Roca i el propi president Pujol, per tal d'evitar el seu tancament, amb una suspensió de pagaments motivada per una crisi estructural interna, amb arrels a la incipient globalització industrial. Si la Generalitat de Catalunya va intervenir i *va salvar* la Taurus, va ser degut a la incidència agudament negativa que la seva desaparició hauria tingut tant a Oliana i els pobles del voltant, amb una població activa gairebé vinculada tota a la Taurus i en menor mesura a Organyà i Solsona. L'empresa va ser privatitzada el 1997, quan els empresaris Ramon Térmens i Jorge Tornini n'adquireixen el 52% amb el compromís de quedar-se-la en la seva totalitat, com així va ser. Térmens i Tornini van reflotar Taurus i avui, desvinculat Tornini, Taurus Group

és a les mans de Ramon Térmens i té una intensa activitat, comandada des d'Oliana, a l'Amèrica Central, Sud-amèrica i a Àsia.

La creació de Taurus, el 1962, va representar per a Oliana un creixement sostingut, tant en població (arribant-la a duplicar i a prop dels 2.500 habitants) com en benestar social i econòmic, que mai ningú no hauria pogut imaginar. Ara que ja no hi és hem de dir que el Francesc Betriu va estimar Oliana més enllà del que era el seu comès, el de l'empresari que donava feina a gai-

LA PROSPERITAT D'OLIANA
DELS ANYS SEIXANTA,
SETANTA I VUITANTA VA
LLIGADA A FRANCESC BETRIU

d'ell com si les seves maneres fossin de caci. Ho dubto. Havent tingut amb ell converses regulars, majorment per Pasqua, on participava a les caramelles, o per la festa Major, o en altres ocasions que coincidíem, notaves que, a banda de l'home empresari que es podia permetre tenir i pilotar helicòpter –hem de recordar avui també, la tràgica mort del seu fill Xavier, pilot d'helicòpter, el dia 22 de març de 2001, al coll de la Botella, juntament amb el Dani Gomà– i voltar món, hi havia el ciutadà, el veí del

POTSER ALGUN DIA SE
N'ESCRIRÀ D'ELL UNA
SEMBLANÇA BIOGRÀFICA.
CALDRIA FER-HO

poble, que parlant, per exemple, com deia ell, del preu del diner i de les dificultats de mantenir la fàbrica, et parlava, asseguts al pedrís de la plaça del Lledoner, de la font de la Roqueta, o de la muntanya d'Aubenç, o de si tal bosc es refeia després d'un incendi ocorregut feia pocs anys a la serra.

El Francesc Betriu ja no hi és. Aquell home que va crear com es diu comunament, un imperi, de petit, ja se li notava el tarannà de negociant, doncs, després de venir a berenar a casa de la meua mare, de qui era amic, a cal Baster, –a mi em deia Basteret–, passava per cal Simonet i comprava un sac de patates que just podia arrossegar. Abans d'arribar a casa seva, a la carretera, ja l'havia venut i amb guany, és clar. Potser algun dia se n'escrirà d'ell una semblança biogràfica. Caldria fer-ho. Amb els anys, la seva obra, serà més coneguda i entesa, de ben segur. Avui, des del record, i en nom de molts olianesos i gent d'altres indrets, li diem: adéu Cisquet de cal Cases. Els anys que has viscut a Barcelona, Oliana t'ha recordat, tal com et recordarem sempre. Que reposis en pau.

La finestra oberta

SOL GASCH

Rei nou, monarquia vella

Començaré fent una declaració de principis: sóc republicana pel convenciment de que ningú és superior a ningú. La Declaració Universal dels Drets Humans en el primer article, i cito de memòria, ens diu que tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets, per tant queda clara la meva

postura. Sempre però amb el respecte a les persones que ho veuen diferent. La notícia de l'abdicació del Rei Joan Carles ha remogut el ja prou inestable galliner dels dos grans partits de la política espanyola. Després del detonant de les eleccions al Parlament Europeu, s'ha encès la llum d'alarma en les estructures de base de l'Estat espanyol. Doncs el PP i el PSOE pensen que poden perdre en un futur la seva omnipresència. Estructures basades en el Pacte Constitucional que va fer possible, després de la mort de Franco el 1975, passar de la dictadura a la democràcia, sense obligar mai que Joan Carles era l'hereu de Franco. Per tant, ningú pot negar i reconèixer el paper jugat pel rei. En aquell moment històric la paraula república ni hi era present, no vol dir que la idea si hi fos, per això molta gent no va votar la Constitució del 78. Es tractava d'optar entre la continuació de la dictadura o l'inici d'una monarquia parlamentària.

Joan Carles, amb l'ajuda inestimable d'Alfonso Suárez i altres en tre els quals cal citar Santiago Carrillo, van assentar les bases de l'Estat Constitucional que avui trontolla. En aquell moment va ser positiu, i ens ha estat útil durant tots aquests anys. Avui ens calen canvis d'aires i

aquell Pacte Constitucional ha quedat obsolet. El dilema ja no és el mateix, es planteja una dualitat, per una part l'Espanya oficial que prepara amb molta presa l'abdicació del rei sortint i la proclamació del rei entrant: Rei nou, Monarquia vella! Felip VI. -Escriu aquest nom i em fan mal els ulls, doncs el record de Felip V, l'introductor de la dinastia Borbònica a Espanya i el Rei que va signar el Decret de la nova Planta arrabassant tots els nostres drets que com a catalans teníem. I per l'altre l'Espanya popular que reclama per carreres i places la III República. Des d'una visió catalana cal afegir-hi encara els diversos ingredients de la complexa societat catalana on el dret a decidir defensat per la majoria de la població i que representa per a molts la possibilitat d'una Catalunya independent portaria a parlar en tot cas d'una possible República catalana..... Temps al Temps o Monarquia Vella o República Nova!!

ANDORRANA DE PUBLICACIONS

President: Enric Dolça.

EL PERIÒDIC D'ANDORRA

Director: Joan Ramon Baiges.

Cap de redacció: Glòria Gurdó.

Director comercial: Josep Segura.

Nacional: Andrés Luengo, Clara Garnica, Laia F. Marot i Glòria Gurdó. Esports: Iván Mour
Fotomecànica: Josep Capell (Sistemes) i Pako Temprado. Fotografia: Tony Lara i Àlex La
ANDORRANA DE PUBLICACIONS Publicitat: Xavier Farran i Nelly Dedea. Administració:
EL PERIÒDIC D'ANDORRA s'entrega inseparablement amb EL PERIÒDIC DE CATALUNYA.

0710612014 el periòdic d'ANDORRA

Òscar Martos

ENSINISTRADOR D'AUS RAPINYAIRES

>>> **Un art medieval adaptat al temps present**
 Diu que des dels deu anys (en té 34) que l'atrau la falconeria. No es dedica, però, a la caça, sinó al control mediambiental i a exhibicions de rapinyaires a les fires medievals.

“L'instint sempre hi és, però l'hàbit acaba sent més fort”

MIQUEL VIGO
de
brop

P ensava que l'art de la falconeria ja s'havia extingit.

No, encara que avui dia és una pràctica minoritària. Però a Acariciando el aire no ens dediquem a la falconeria, només fem servir algunes de les seves tècniques per ensinistrar els ocells: per a l'exhibició, per al control mediambiental...

On s'aprenen les tècniques?

Escoles en queden ben poques. A Catalunya n'hi havia una, a Girona, que és on vaig anar jo, però ara està tancada.

Quin futur hi veia, quan s'hi va matricular?

Em vaig matricular perquè de petit m'agradaven molt els documentals de Rodríguez de la Fuente i, a més, un amic meu tenia

falcons, i sempre havia tingut aquest cuquet. Després vaig conèixer gent que treballava a l'aeroport i en abocadors fent controls mediambientals amb falcons i vaig entrar a l'escola amb la idea de dedicar-me a aquestes tasques.

És molt diferent ensinistrar un ocell per a un espectacle que per al control d'altres espècies?

La tècnica és bastant semblant en tots dos casos. La diferència és que als que s'ensinistren per a espectacles no els deixes mai que matin la presa.

I com s'evita, perquè matar la presa deu ser el seu instint, oi?

L'instint sempre hi és, però es tracta d'establir una rutina molt estricta, de manera que l'hàbit acaba sent més fort que l'instint. En canvi, els ocells que es dediquen a la caça amb cada presa s'incentiva una mica més l'instint rapinyaire. Per això, un mateix ocell no es pot dedicar a la caça i a l'espectacle.

No han tingut mai cap ensurt?

ACARICIANDO EL AIRE

Mai. Són animals molt intel·ligents, saben què han de fer.

Aquesta rutina que deien, molt o poc l'ha de seguir també l'ensinistrador; es fa monòtona la seva feina?

No, perquè treballem amb diferents ocells i per a cadascun la rutina és diferent. A més, vas canviant de lloc sovint, de manera que sempre hi ha elements diferents a la feina.

Tenen una trentena d'aus d'arreu del món però cap d'autòctona, com és això?

Perquè a Catalunya està prohibida l'exhibició d'aus autòctones. Pots tenir-les, ensinistrar-les i treure-les a volar, però no les pots usar en espectacles d'exhibició.

Els ocells que importen, els costa d'adaptar-se?

Normalment, no. Són animals criats en captivitat i abans de portar-los ens informem dels seus costums per evitar problemes d'adaptació.

Quines espècies són més adients per a la seva feina?

L'aligot de Harris és un animal molt bo. Els corbs africans també són molt intel·ligents: en tenim un que obre caixes, juga a cartes... En general, l'animal respon segons el tracte que rep. Si el tractes amb respecte, deixarà que t'hi acostis i que el toquis; però si el tractes bruscament, s'hi tornarà.

REPRESENTEN L'11% DE LES 231 ALCALDIES DE LA DEMARCACIÓ DE LLEIDA

Lleida únicament té 27 dones al capdavant d'un Ajuntament

► La que pren decisions que afecten a més gent és la de Tàrraga, Rosa Maria Perelló

► La d'Anglesola destaca per la seva dilatada experiència en el món local i comarcal

► La majoria de les que tenen comandament són de la comarca de la Noguera

LLEIDA CARME QUINTANA

Dels 231 municipis que té la demarcació de Lleida, solament 27 estan dirigits per dones. La majoria estan al capdavant de petits ajuntaments i ben poques tenen càrrecs d'envergadura. La dona que pren decisions que afecten a més gent és l'alcaldessa de Tàrraga, la convergent Rosa Maria Perelló, que des del seu lloc de comandament dirigeix el dia a dia de prop de 17.000 persones.

Una altra dona que també s'ha fet forta en el món local és l'alcaldessa d'Anglesola, la democristiana Rosa Maria Mora, que en el seu cas ja té força experiència en l'àmbit municipal donat que ja va per la tercera legislatura de govern i alhora també porta en el seu currículum fins a quatre legislatures com a presidenta del Consell Comarcal de l'Urgell. Una tercera dona que també té molt pes és l'alcaldessa d'Aitona, la també convergent Maria Rosa Pujol, que compatibilitza el seu càrrec a l'Ajuntament del Baix Segre amb el de portaveu de la Diputació de Lleida i vicepresidenta de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (IEL).

Segons dades facilitades pel Govern de la Generalitat, de les 27 alcaldesses de les comarques de Lleida, tant de la Plana com del Pirineu, 16 són de GIU; 4 són del PSC (dos amb la marca blanca Progrés Municipal); 4 de ERC (dos amb la marca blanca Agrupació Municipal) i 3 d'Independents.

I pel que fa a comarques, la Noguera és la líder en nombre de dones alcaldesses. En té un total de 7. Mari Carme Garrofé dirigeix l'Ajuntament de Les Avellanes i Santa Linya; Sònia Valero, el de Bellmunt d'Urgell; Maricel Segú, el de Foradada; Estefania Rufach, el d'Os de Balaguer; Núria Trullols, el de Torrelameu; Maria Sarret, el de Vallfogona de Balaguer i Montserrat Fornells, el de Vilanova de l'Aguda. Les comarques de la Segarra i el Segrià també són potents en dones alcaldesses. Cadascuna n'aporta 5. Pel que a la Segarra, tenen lloc de

ALCALDESSES	
GIU	
Sònia Valero i Dencas	Bellmunt d'Urgell
Maricel Segú i Peralba	Foradada
Núria Trullols i Mulet	Torrelameu
Maria Sarret i Pijuan	Vallfogona de Balaguer
Montserrat Messegue i Muñoz	El Palau d'Anglesola
Marta Huguet i Mas	Montornès de Segarra
Maria Lourdes Castellana i Vilaró	Tarroja de Segarra
Maria Mercè Valls i Querol	Torà
Maria Rosa Pujol i Esteve	Aitona
Maria José Invernón i Mòdol	Aspa
Maria-Teresa Vilella i Torrelles	Vilanova de Segrià
Rosa Maria Mora i Valls	Anglesola
Laura Piera i Cuadras	Nalec
Rosa Maria Perelló i Escoda	Tàrraga
Maria Pilar Ubach Fabrega	Esterrí de Cardós
Anna Panisello Mas	Llavorsí
PSC	
Alexandra Cuadrat i Capdevila	Alcoletge
Montserrat Mayos i Charles	Vilanova de la Barca
ERC	
Montserrat Fornells i Solé	Vilanova de l'Aguda
Núria Magrans i Anglés	Torrefeta i Florejacs
INDEPENDENTS	
Mercè Rubió	Cervià de les Garrigues
Mari Carme Garrofé i Amorós	Les Avellanes i Santa Linya (PM)
Estefania Rufach i Fontova	Os de Balaguer (AM)
Montserrat Maja i Graells	Estaràs (AM)
Maria Carme Valls Piera	Josa i Tuixent
Rosa Maria Fàbrega Romà	Valls d'Aguilar
Lidia Brugulat Visa	Lles de Cerdanya (PM)
* Progrés Municipal (PM) És una marca blanca que computa per al PSC	
* Agrupació Municipal (AM) Computa per ERC	

comandament Montserrat Maja, a Estaràs; Marta Huguet, a Montornès de Segarra; Maria Lourdes Castellana, a Tarroja de Segarra; Maria Mercè Valls,

a Torà; i Núria Magrans, a Torrefeta i Florejacs. A la comarca del Segrià, tenen poder de decisió Maria Rosa Pujol, a Aitona; Alexandra Cuadrat, a

Alcoletge; Maria José Invernón, a Aspa; Montserrat Mayos, a Vilanova de la Barca i Maria Teresa Vilella, a Vilanova de Segrià.

"És apassionant i fabulós", diuen sobre el càrrec les alcaldesses

LLEIDA • L'alcaldessa de Tàrraga, Rosa Maria Perelló, qualifica d' "experiència apassionant i única" ser al capdavant de la corporació municipal i afirma que "malgrat ser aquesta una legislatura complicada per temes de la economia, és gratificant en molts aspectes tenir aquest càrrec". Perelló s'ha marcat com un dels seus objectius principals sanejar les finances municipals i avançar que a finals del 2015 preveu que el deute del consistori s'hagi rebaixat a la meitat.

L'alcaldessa d'Anglesola, Rosa Maria Mora, diu que està molt satisfeta exercint aquesta funció "ja que escoltes a la gent y resolt els seus problemes". Mora es mostra molt contenta pel fet que una nova gran empresa, Semillas Fitó, s'instal·larà en un nou polígon industrial al municipi "que permetrà crear llocs de treball".

L'alcaldessa d'Aitona, Maria Rosa Pujol, afirma que ostentar aquest càrrec "és una experiència fabulosa ja que estàs al servei dels veïns". Es mostra orgullosa de les assemblees participatives que ha impulsat a la població on els veïns expressen les seves demandes. Aquest mes anuncia que es farà una assemblea general per informar dels projectes de futur.

Lleida té 54 entitats municipals descentralitzades de les 63 que hi ha a Catalunya i sumen uns 8.100 veïns. La reforma local amenaça la seua supervivència si no reten comptes davant del Govern central i la Generalitat. A Lleida, 29 han infringit aquest tràmit fins ara. Si desapareixen, el patrimoni que gestionen passarà als municipis centrals.

ADMINISTRACIÓ LOCAL LA NOVA REGULACIÓ

Lleida, territori descentralitzat

La província concentra un 86% de les entitats municipals (EMD) de Catalunya, amb 8.133 veïns
|| La reforma local espanyola amenaça les que no reten comptes, que el 2013 van ser fins a 29

H. CULLERÉ

LLEIDA | Al voltant de 8.100 lleidatans viuen en 54 entitats municipals descentralitzades (EMD) disseminades per totes les comarques però amb especial presència a les del Pirineu. Lleida concentra cinquanta-quatre de les seixanta-tres EMD que hi ha a Catalunya (un 86%). Són corporacions locals amb personalitat jurídica per raons socials, econòmiques, de territorialitat i història però sense assolir l'autonomia ni les competències d'un ajuntament, per la qual cosa en última instància depenen d'un municipi central.

La llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local, la reforma local impulsada pel Govern central, en vigor des del gener i ara qüestionada pel Consell d'Estat i recorreguda davant del Tribunal Constitucional, preveu la desaparició d'aquestes EMD en cas

INTERESSOS EN JOC

Darrere d'una EMD hi ha patrimoni en muntanyes o pastures que, si desapareix, passaran al municipi central

que no retin comptes a temps davant de l'administració autònoma o la central. És única-ment una de les causes de dissolució. N'hi ha d'altres com l'incompliment dels objectius d'estabilitat o de déficit públic o que superin els trenta dies de termini màxim en el pagament de factures.

La disposició addicional quarta de la llei de reforma local obliga les EMD a retre comptes davant de l'Estat i l'autonomia a 31 de desembre del 2014 sota amenaça d'incórrer en causa de dissolució. Les entitats descentralitzades tenen poc marge per al deute i per al déficit, però si que incompleixen els terminis per presentar pressupostos i liquidacions davant de l'administració superior. Si el precepte de dissolució s'hagués aplicat el 2013 hauria posat contra les cordes la meitat de les EMD de Catalunya. A Lleida, 29 de 54. Fins a 32 entitats a Catalunya es van saltar el termini del 15 d'octubre del 2013 per presentar a la Sindicatura de Comptes les xifres del 2012. A data d'avui, set d'aquestes encara no l'han presentat, segons l'oficina del síndic. És el cas, per exemple, d'Àreu (Pallars Sobirà).

ALGUNES DADES

8.133
EMPADRONATS

Les 54 EMD de Lleida tenen empadronats 8.133 lleidatans, segons el cens oficial del 2011. A Catalunya hi ha 63 EMD amb 26.088 veïns empadronats.

29

EMD INFRACTORES

El 2013, un total de 29 EMD de Lleida (32 a Catalunya) van incomplir el termini per retre comptes davant de la Sindicatura. A data d'avui continuen incomplint set.

15

MÍNIM PADRÓ

L'EMD més petita en població és (segons el cens del 2011) Sellui, al Baix Pallars. La més gran és Arties, a Naut Aran, que té 642 veïns empadronats.

30

DIES PER PAGAR

La reforma local que ha promogut el Govern exigeix que les EMD paguin les seues factures a 30 dies. En cas contrari, és una de les causes per a la dissolució.

Disset dels 250 veïns del Talladell davant de l'Espai Molí, seu de les EMD de Catalunya i on dimecres reben classes de gimnàstica.

La Generalitat regularà la relació de les EMD amb els municipis per conveni

LLEIDA | El projecte de llei de Govern Locals que promou la Generalitat (actualment, en tràmit d'esmenes al Parlament) també preveu la possibilitat d'eliminar una EMD quan no presenti els comptes davant de la Sindicatura, en aquest cas, durant dos exercicis pressupostaris consecutius.

En moltes ocasions és la falta de recursos o de personal el que dificulta estar al dia en les liquidacions.

Sovint, una EMD no disposa de recursos per tal de pagar

un secretari i depèn de l'inter-ventor de l'ajuntament matriu, de manera que la bona relació entre el municipi central i l'EMD cobra importància. La llei de la Generalitat preveu l'obligació que totes les entitats i els ajuntaments acordin els protocols de la seua relació mitjançant conveni, la qual cosa ha d'eliminar la possibilitat d'arbitrarietats.

Per a Marc Prat, secretari de Cooperació i Coordinació de les Administracions Locals de la Generalitat, el que estableix la

lleí són "mecanismes de rigor per tal de complir certs requeriments i retre comptes. D'entrada, en general es compleixen de forma generalitzada, de manera que les entitats descentralitzades haurien de poder con-

RIGOR

La Generalitat defensa que les EMD han de sotmetre's a criteris de rigor i retre comptes

tinuar existint" i complir la llei catalana.

Reforma i recurs

En relació amb la reforma espanyola, Prat recorda que el Tribunal Constitucional ha admès a tràmit els recursos en contra seu i que el Consell d'Estat ha avalat en un dictamen la tesi que envaeix competències autonòmiques o municipals. "La llei preveia que una junta de govern pogués aprovar un pressupost municipal si el ple no aconseguia tirar-lo endavant", explica. La reforma local vigeix i no ha quedat suspesa, per la qual cosa encara desplega els seus efectes. La Generalitat prepara ara un decret per desenvolupar alguns aspectes i regular els seus procediments.

ADMINISTRACIÓ LOCAL LA REGULACIÓ

Dos lleis afecten completament la vida dels municipis i les EMD. Una, del Govern central, en vigor però recorreguda davant del Tribunal Constitucional. L'altra, catalana, en tràmit d'esmenes al Parlament.

L'Agrupació d'EMD de Catalunya té la seu al Talladell, dependent de Tàrraga. Al maig van celebrar una trobada anual i van debatre sobre els efectes de la reforma local a les entitats municipals.

Merçè Adrian, presidenta de l'EMD, assegura, tanmateix, que sí que han remès la documentació però una fallada informàtica (solucionat aquests dies) ha impedit que es rebessin correctament. Malgrat tot, l'Agrupació d'EMD de Catalunya considera que unes quatre o cinc entitats de les 29 hauran de posar-se les piles si volen complir aquest criteri i sobreviure. La desaparició de les EMD de Catalunya afectaria únicament un 0,35% de la població (26.088 habitants), una incidència molt menor que en autonomies com Castella i Lleó, on hi ha dos milers d'entitats menors.

La veritable incidència de la supressió de les EMD rau en l'extens patrimoni que gestionen. Muntanyes, comunals, vedats de caça, centrals elèctriques, drets de pastura, de resina, de fusta o pistes d'esquí suposen per a les arquies locals la major part dels seus ingressos i, si desapareixen, els dominis (com els treballadors de l'EMD) passen al municipi central. I per això alguns afec-

Primeres eleccions a l'EMD de Vilamitjana el 2007.

Nou sistema electoral amb llistes obertes l'any 2015

La llei catalana impedeix al president de l'EMD ser edil municipal

POBLACIÓ A L'ALÇA

Entitats com el Talladell o Seana registren nous empadronaments d'entre 10 i 14 veïns

tats veuen un interès dels municipis a aconseguir el patrimoni que és de l'entitat i la reforma local els posa en safata elements per bloquejar les EMD. Per a Juanjo Cortés, secretari general de l'Agrupació d'EMD, és habitual que un ajuntament tendeixi a centrar la inversió en la capital del municipi. La desaparició d'una entitat posaria en perill "els pocs recursos que ingres- sen i suposaria que la inversió que garanteix els serveis que ara donen deixi de dur-se a terme, amb la qual cosa es condemna el nucli a la no-gestió i a l'abandó".

Les pedanies tenen vida i, com a mostra, el cens d'algunes entitats descentralitzades, que va en augment després de diversos anys estancat o a la baixa. El de Seana, per exemple, on en els últims anys s'han instal·lat dos o tres famílies (sobre un padró de 148 habitants el 2011), segons el president, Ramon Gasó. O el del Talladell, el president de la qual, Miquel Albareda, explica que en dos anys la població empadronada ha augmentat en catorze persones. El cens del 2011 era de 230 veïns. I, per això, projecten fins i tot una escola. Baldomar, per exemple, l'última EMD creada i l'única d'Artesa de Segre, és l'únic nucli en creixement en aquest gran municipi, que compta amb 21 agregats, assenyalava l'Agrupació d'EMD.

LLEIDA | El secretari general de l'Agrupació d'EMD de Catalunya, Juanjo Cortés, explica que la llei de Governos Locals preveu modificar el sistema electoral per a les entitats descentralitzades cap a un model de llistes obertes a tots els membres de les entitats de tal manera que qualsevol candidat pot ser alcalde de l'EMD. L'Agrupació considera que aquest model no afavoreix la representativitat, que el converteix en un sistema majoritari en lloc de proporcional i que fomenta la fragmentació de la representació, el clientelisme i l'abstenció. El text està encara en fase d'esmenes al Parlament. La nova llei podria entrar en vigor de cara a les eleccions del 2015.

D'altra banda, el projecte de llei prohibeix que el candidat d'una EMD pugui presentar-se a les eleccions al mateix municipi. D'aquesta forma, s'impe- dirà que un president d'EMD sigui regidor a l'ajuntament central, una cosa que ara sí que passa en la majoria dels casos. L'agrupació d'EMD també és contrària a aquest veto perquè la presència del president en el ple municipal li dona entrada a decidir sobre assumptes d'importància per a l'entitat descentralitzada.

Un altre canvi

en la llei serà l'obligatorietat dels presidents de les EMD a estar empadronats, una cosa que ara només afecta els membres de la junta. Per la seua part, les eleccions a les EMD se celebren el mateix dia que les municipals i els veïns disposen d'una urna per votar per a cada un dels dos plans.

Val d'Aran 13
Arròs e Vila, Arrò, Arties e Garòs, Aubèr e Betlan, Bagergue, Betren, Casau, Escunhau e Casarilh, Gausac, Gessa, Tredòs, Unha i Vilac.

Val d'Aran 13
Alta Ribagorça 2
Pallars Sobirà 10
Alt Urgell 11
Pallars Jussà 4
Noguera 4
Pla d'Urgell 0
Segarra 0
Urgell 3
Garrigues 0

Alt Urgell 11
Arcavell i la Farga de Moles, Ars, Asnurri, Bescaran, Civis, Guàrdia d'Ares, Josa de Cadí, Os de Civis, Sant Joan Fumat, Taús i Vila i Vall de Castellbó.

Pallars Sobirà 10
Ainet de Besan, Araós, Arestui, Baiasca, Montanartró, Sorpe, Sellui, Tormafort, Areu i Isil i Alós.

Noguera 4
Baldomar, Gerb, Fontllonga i Armetlla i Santa Maria de Meià.

Pallars Jussà 4
Espui, Manyanet, Sossis i Vilamitjana.

Cerdanya 3
Arànser, Pi i Villec i Estana.

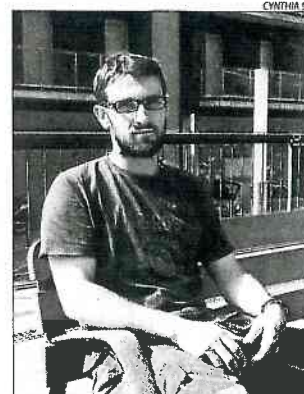
Segrià 3
Pla de la Font, Raimat, Sucs.
Urgell 3
Rocallaura, Seana i el Talladell.

Alta Ribagorça 2
Duro i Sarais i Senet.

Solsonès 1
Canalda.

David Torres
PRESIDENT D'ARTIES E GARÒS

Albert Blasi
PRESIDENT DE BESCARAN

Antonio Pardos
PRESIDENT DEL PLA DE LA FONT

Segons el president del Pla de la Font, l'administració local no és problemàtica. Aporta un 12% al pressupost de les administracions públiques, però suposa menys d'un 5% del deute del sector públic.

Baldomar va ser l'última EMD creada a Lleida i Sant Llorenç de Montgai, a Camarasa, va iniciar els tràmits per ser-ho el 2012. Segons la llei, és a partir del 2014 que les noves EMD deixaran de tenir personalitat jurídica.

ELS EDILS

«On no arribem nosaltres arriba el municipi»

■ Arties e Garòs és l'EMD més poblada de Lleida i, amb un cens de 642 persones, és molt més gran que alguns municipis de Lleida que tenen ajuntament. La seua influència es constata també en el fet que compta amb un partit polític propi, el Partit Renovador d'Arties e Garòs, que té un representant en el Consell. El president de l'EMD, David Torres, explica que en el seu cas el procés ha sigut invers a l'habitual. «Era un municipi, però als anys 60 algú va decidir que deixés de ser-ho i que s'agrupés tot el que ara és el municipi de Naut Aran.» L'ajuntament central és un dels més rics de Ca-

talunya perquè compta amb els ingressos de l'explotació de les muntanyes de Baqueira i Beret per a les pistes d'esquí. Si Arties fos municipi, no es veuria beneficiada per aquests ingressos. Els ingressos que comporta la subhasta de pastures i una mica de fusta, la pedrera d'arids i la utilització de l'aigua per a la central d'Endesa suposen bona part del pressupost local, de més de 200.000 euros.

Per a despeses extraordinàries, assenyalava David Torres, «on no arribem nosaltres arriba el municipi». En l'improbable cas que se suprimís aquesta EMD, «perdríem tota la identitat del poble».

«Estaria bé que es fiscalitzessin tots»

■ Una EMD «compta amb les mateixes competències que un municipi, tret de la d'urbanisme. Estaria bé que també tinguéssim els mateixos recursos», assenyalava Albert Blasi, president de Bescaran, a les Valls de Valira. «Nosaltres som qui mantenim els carrers, l'enllumenat, les pistes forestals, les clavegueres, els accessos o l'aigua, però no rebem els recursos per tal de fer-ho, sinó que els rep l'ajuntament» central. Blasi és partidari de la tasca de fiscalització del Govern i la Generalitat. Tanmateix, «estaria bé que s'apliquessin aquests criteris a totes» les administracions, re-

clama. «Com qualsevol empresa, un ha de saber quins recursos pot gastar i quins no», defensa. «Fa dos mesos ens van auditar i estem al dia», assenyalava Blasi quant al compliment de la llei.

L'entitat gestiona també aprofitaments de muntanya com les pastures o la fusta. L'autonomia els prova bé, «encara que suposi més feina. Som diferents a la resta de pobles del municipi, amb el qual ara ens portem bé. Bescaran és l'únic les agües del qual desemboquen al Segre, ja que la resta ho fa a la Valira.» Si pogués, també seria municipi.

«Estem guanyant població i planegem obrir una escola»

Miquel Albareda

PRESIDENT DEL TALLADELL

■ El Talladell ha guanyat 14 veïns en un parell d'anys, en suma al voltant de 250 i té una vintena d'alumnes de primària (que actualment estudien a Tàrraga), fet que ha portat la junta de govern a plantejar davant de la conselleria d'Ensenyament l'obertura d'una escola. Estaria al costat de l'Espai Molf, un antic molf rehabilitat que per la seua centralitat serveix de seu a les 63 EMD de Catalunya. El pròxim divendres 13, el Talladell complirà quatre anys des que es va constituir per raons de «territorialitat, d'identitat». El president, Miquel Albareda, va fer en el seu dia un estudi sobre la viabilitat econòmica perquè la pedania es convertís en entitat municipal descentralitzada. En el seu terme municipal s'ubica el polígon industrial de Llevant, que en el moment de l'estudi suposava una facturació anual de 17.000 milions de pessetes. Amb el temps,

XAVIER SANTESMASSES

van rebre el suport de Tàrraga per constituir-se en EMD. «No ens molesta ser a Tàrraga, però som diferents. Tàrraga és comercial i de serveis. Nosaltres tenim terra agrícola i polígon...», assenyalava Albareda. La llei estatal els ha obligat a liquidar en dos anys un deute de 63.000 euros. «A finals d'any serem una EMD sanejada», afir-

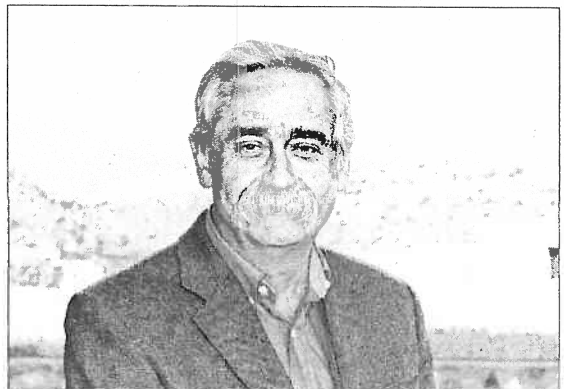
ma. «No em preocupa gaire» la reforma local «perquè, si els mateixos que fan la llei la complissin, una altra cosa seria». La junta de govern ha renunciat a qualsevol remuneració tret de les assistències als plens per tal de sanejar els comptes. «Si no hi ha gués EMD, els serveis caurien», conclou.

«Havíem arribat a gestionar el nostre propi subministrament elèctric»

Antoni Navinés

PRESIDENT VILA I VALL DE CASTELLBÒ

■ L'EMD de la Vila i Vall de Castellbò es va crear el 1970 i en formen part fins a 21 nuclis de població, un dels quals deshabitats (les Eres). Al cens figuren 270 veïns (222 el 2011, segons la Generalitat) i l'entitat agrupa una superfície de 10.500 hectàrees, 7.983 de les quals són massa forestal. L'entitat subsisteix dels seus béns patrimonials, que gestiona aquesta mateixa. Destaca l'edifici de pisos de l'antiga rectoria de Castellbò, que té en règim de lloguer, l'explotació dels seus boscos a través d'un pla de gestió forestal i de la qual una vegada a l'any realitzen una subhasta i l'estació d'esquí nòrdic de Sant Joan de l'Erm, de la qual tenen una concessió per 15 anys que finalitza d'aquí a 2 i que tornaran a traure a concurs. L'estació, explica el president de l'Entitat Municipal Descentralitzada, Antoni Navi-

nés, havia arribat a estar gestionada pels membres de la mateixa entitat. Fins al 2006, l'entitat havia arribat a gestionar directament fins i tot l'electricitat. Van crear l'empresa Distribuidora Eléctrica Vila i Vall de Castellbò, compraven la llum a Peusa i la redistribuïen per tots els pobles. Però va

arribar a ser deficitària fins al punt que la mateixa entitat descentralitzada havia de fer moltes aportacions, de manera que van decidir traspasar la gestió a Endesa. Amb un pressupost de 98.000 euros per a aquest any, Antoni Navinés explica que la gestió no és fàcil.

«Alguns serveis no tenen un cost viable»

■ En el cas del Pla de la Font, era un barri d'Alpicat juntament amb Gimènells, però fa més de 20 anys que té certa autonomia. El seu president, Antonio Pardos, recomana a les pedanies que es constitueixin en EMD: «Es nota un canvi, tens pressupost per a camins i altres serveis. Dónes directament el servei al ciutadà i gestiones el patrimoni comú.» Al Pla de la Font, són més de 400 hectàrees de bosc, afirma Pardos, «que és més una despesa que un ingrés». «Tenim algunes hectàrees llogades per a cultius, els ingressos per una antena de tele-

fonia mòbil i el lloguer de la casa del metge». Segons la seua opinió, la nova llei local de l'Estat «és un desastre. Fa dos mesos que ens hem posat al corrent» en el rendiment de comptes, en el qual sumaven dos anys de retard.

Un dels defectes que té la nova llei, segons la seua opinió, és l'obligació de calcular el cost dels serveis perquè els que siguin inviables es delegaran a una administració superior. «Aquí, de 100 cases, 60 són masies i no tenen servei d'escombraries, de manera que no ho podem cobrar», adverteix.